

Asker 2006-09-12

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Høringskommentar vedrørende foreslåtte endringer i teknisk forskrift til plan- og bygningsloven.

Energibrukerne – eller Norske energibrukeres forening – er tidligere kjent som NEKI eller Norske Energikjøperes Interesserorganisasjon. Energibrukerne er en forening for profesjonelle brukere av energi og har medlemmer fra mellomstore og større bedrifter fra hele landet og fra en rekke ulike bransjer. Med basis i vårt fokus på energibruk, velger vi å avgrense våre kommentarer til disse sidene av de foreslåtte forskriftsendringene.

Energibrukerne ser at det er et klart behov for revisjon av de eksisterende regler om energibruk i bygg ut fra vår nye forståelse for energibrukens konsekvenser for det globale klima. Erfaringene med regelendringene fra 1997 har også avdekket behov for korreksjoner og innstramninger.

Energibrukerne mener at bygningsforskriftene må sikre at nye bygninger oppføres i henhold til kriterier som sikrer langsiktige og gode samfunnsøkonomiske løsninger. En markedsstyring hvor nye bygg oppføres med basis i en byggherres privatøkonomiske vurderinger kan preges av kortsiktige hensyn. Norske bygg har lang levetid og at det er billigere å bygge etter god standard i stedet for å skulle rehabilitere bygget for å bedre ytelse om noen tiår. Bygningsforskriftene kan og sees som en sikring av at senere eiere av og brukere av bygg overtar bygninger som er oppført i henhold til de beste kunnskapene på byggetidspunktet.

Rammekrav- og energiltaksmodell

Erfaringer med de eksisterende byggeforskrifter viser at de har åpnet for at endel nye bygg har blitt langt mindre energieffektive enn forutsatt. Kreative beregninger har åpnet for bygningsmessige løsninger som kanskje blir oppfattet som arkitektonisk spennende, men som representerer et oppvarmings/ eller kjølebehov som er uakseptabelt. Av den grunn er det riktig å innføre fastere rammer for beregningsmetoder.

Energibrukerne tror at rammekrav og energiltaksmodellene vil være gode hjelpemidler i arbeidet for å få en god og fremtidsrettet bygningsmasse.

Når det gjelder rammekravmodellen, vil vi imidlertid konstatere at denne modellen kan legge opp til at den bygningsmessige energistandarden for større bygg kan bli dårligere enn for mindre bygg. Det skyldes at større bygg har relativt mindre overflate og varmetap pr m². Samtidig er det slik at flere m² pr bruker vil medføre at annen energibruk enn oppvarming blir redusert om vi holder oss til forbruk pr m².

Energibrukerne mener at myndighetene i fremtiden må legge opp til en rammekravmodell som i motsetning til dagens foreslåtte ordning har strengere krav til større bygg enn mindre.

Energibrukerne – Norske energibrukeres forening

Det gjelder ihvertfall i de situasjoner hvor et stort bygg representerer en klart mindre brukertetthet enn et mindre bygg av samme type.

Energibrukerne mener at resonnementet ovenfor er i samsvar med de foreslåtte reglene om at fritidshus som er 80 m² eller større er underlagt de nye energikravene, mens mindre hytter slipper med mindre strenge krav. Vi vil for øvrig hevde at de endringer som vi ber om, er i god samsvar med EUs direktiv om energieffektivitet i bygg hvor det sies – ref høringsdokumentets side 14 - "Alle forhold som påvirker energibehovet skal tas inn i beregningen...."

Energiltaksmodellen stiller opp en rekke konkrete krav til tiltak som skal gjennomføres ved bygging. Det gjør energiprosjekteringen enklere, men kan også begrense den arkitektoniske valgfriheten mer enn rammekravmodellen. Vi er noe usikre på hva regelen om at det kan gjøres avvik fra ett eller flere energiltak dersom energieffektiviteten opprettholdes ved kompensierende energiltak vil bety i praksis. *Energibrukerne mener myndighetene bør være restriktive og henvise byggherre til rammekravmodellen om større avvik er aktuelle.*

For å sikre at de gjennomførte forskriftsendringer oppnår det mål som er satt og for å gi grunnlag for fremtidig læring, er det svært viktig det legges opp til en systematisk innhenting av forbruksdata fra de husene som bygges i samsvar med de nye kravene.

Anlegg for bruk av nye fornybare energikilder

I § 8-24 i den nye forskriften sies det at det skal tilrettelegges for bruk av nye fornybare energikilder dersom dette er lønnsomt i et livsløpsperspektiv. Det blir i en kommentar forklart at det skal lages retningslinjer for beregninger.

Energibrukerne oppfatter dagens utforming av § 8-24 om bruk av nye fornybare energikilder som lite konkret og handlingsrettet. Bestemmelsen i dag ligner mer et politisk ønske enn en bestemmelse i en forskrift.

Energibrukerne ser det som svært viktig at det lages konkrete regler og vi ser det som vesentlig at fremtidsrettet energituststyr installeres ved bygging.

Kostnaden ved installasjon av effektive oppvarmingssystemer basert på nye fornybare energikilder ofte er mindre ved nybygging enn ved ettermontering. Kostnadene ved oppvarmingssystemer basert på nye fornybare energikilder blir lavest om dette hensynet trekkes inn allerede ved tegning og planlegging av bygget.

Bygningsmessige krav til energibruk må kunne få tilbakevirkende kraft

Til nå har det ikke vært vanlig at vanlige tekniske i bygningsforskriftene har hatt tilbakevirkende kraft. Det er i motsetning til f eks krav om brannsikkerhet og innemiljø.

Energibrukerne mener at det bør stilles krav til at eksisterende bygg om oppgradering med tanke på et lavere energiforbruk.

Bestemmelsene bør gi byggherre en romslig frist med tanke på prosjektering og gjennomføring, men kravet til realisering må knyttes til konkrete årstall. I de tilfelle

Energibrukerne – Norske energibrukeres forening

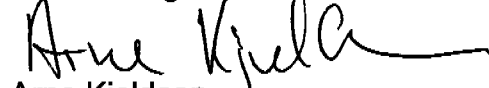
kostnadene vil bli svært store for den aktuelle byggherre, kan det være aktuelt å tilby langsiktige offentlige låneordninger. Vi ser et spesielt behov for konkrete oppgraderingskrav for næringsbygg.

Lønnsomhetsvurderinger av nye energikrav

Energibrukerne har med interesse sett på den samfunnsøkonomiske lønnsomhetsvurdering som ligger til grunn for de tiltak som foreslås i forskriften. Energibrukerne oppfatter de fremsatte premissene for å vurdere den samfunnsøkonomiske lønnsomheten av tiltak som meget konservative. Vi vil konkret spørre om det ikke er antatt et for lavt CO2-utslipp fra produksjon av gasskraft, i hvert fall når en må forutsette at boligen ikke ligger vegg i vegg med gasskraftverket. Overføringstap vinterstid er en betydelig faktor som må være med i regnestykket om det skal være korrekt. Vi er også skeptiske til antagelsen om en fremtidig samfunnsøkonomisk kWh-pris på 40 øre eks offentlige avgifter er realistisk.

Konsekvensene av Energibrukernes innvendinger er at de foreslåtte regelendringer er bedre begrunnet enn hva utredningen viser og nedbetalingstiden på de aktuelle tiltak er kortere enn anført. Høyere CO2-utslipp og høyere elpris vil også øke lønnsomheten av i investere i oppvarmingsutstyr for ny fornybar energi.

Med vennlig hilsen

Arne Kjeldsen

leder i Norske energibrukeres forening